

**Uchwała Nr XVII/556/2008
Rady Miejskiej w Gliwicach**

z dnia 17 lipca 2008 r.

w sprawie: zatwierdzenia „Miejskiego programu budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2008 – 2013”.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. nr 142 poz. 1591 z 2001 r. z późn. zm.), art.17 ust. 1 pkt. 13, art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr XLIV/1134/2006 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 26 lipca 2006 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2006-2015.

**Rada Miejska w Gliwicach
uchwala:**

§ 1

Przyjąć „Miejski Program Budowania Lokalnego Systemu Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2008 – 2013” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Gliwicach**

Marek Pszonak

MIEJSKI PROGRAM BUDOWANIA LOKALNEGO SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Gliwicki program społeczny
na lata 2008 - 2013

MISJA PROGRAMU

**Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom
w Gliwicach**

Gliwice, sierpień 2007r.

1. WSTĘP

„Rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz materialne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie”

*Preambula Konwencji Praw Dziecka przyjęta 20 .XI. 1989r.
przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych
ratyfikowana przez Polskę 7. VI. 1991r.*

Ze względu na zadania i funkcje jakie spełnia, a które posiadają ogromne znaczenie dla całości życia społecznego i dla jednostki - **rodzina** zajmuje szczególne miejsce wśród grup społecznych. Jest pierwszą i najważniejszą grupą do której należymy od chwili urodzenia: stanowi najlepsze naturalne środowisko życia, rozwoju i wychowania dziecka, z którym jest ono związane biologicznie, uczuciowo, kulturalnie, materialnie i prawnie.

Rodzina wywiera zasadniczy wpływ na kształtowanie osobowości i postaw swoich członków - przekazuje wartości i normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe oraz przygotowuje dzieci do pełnienia późniejszych ról społecznych.

Szybkie tempo zmian społeczno-ekonomicznych w kraju związane z wdrażaniem wielu reform wywarło istotny, negatywny wpływ na życie wielu rodzin i zaburzyło ich prawidłowe funkcjonowanie. Splot i różnorodność przyczyn tkwiących w samej rodzinie, jak i poza nią: wzrastający problem bezrobocia, utrata źródła utrzymania i pogłębiające się zubożenie oraz związane z tym poczucie bezsilności i bezradności spowodowały zmianę poziomu i stylu życia rodzin: nasilenie zjawisk patologicznych i problemów społecznych. Wzrosła przestępczość, liczba osób nadużywających alkoholu i sięgających po narkotyki, pojawiła się agresja i przemoc. Znaczej eskalacji uległ problem niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

Dezintegracja rodziny oraz pogłębianie się zjawisk niekorzystnych dla rozwoju poszczególnych jej członków, a przede wszystkim dzieci, przyczyniają się do ich nieprawidłowego funkcjonowania, zaniedbań środowiskowych, nie wywiązywania się rodziców ze swoich obowiązków, a co za tym idzie niewydolności opiekuńczo – wychowawczej. Wzrasta liczba postanowień sądowych związanych z ograniczaniem lub pozbawianiem władzy rodziców, co w konsekwencji prowadzi do konieczności zapewnienia dzieciom opieki poza rodziną

Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka, w każdym okresie jego rozwoju. Dlatego należy przede wszystkim wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wsparcie rodzina powinna otrzymywać od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych działających w lokalnym środowisku. Pomoc rodzinie powinna wyprzedzać pomoc samemu dziecku i powinna być skoordynowana tak, aby kompleksowo zabezpieczać jej potrzeby.

2. Podstawy prawne:

Działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym zadania zapisane w Programie podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej(Dz.U. Nr 64, poz.593 z późn. zm.)
- 2) rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004 r. w sprawie rodzin zastępczych z późn. zm.

- 3) rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r.
w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki
oraz zagospodarowanie,
- 4) rozporządzenie Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 7 marca 2005 r.
w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 5) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2001 r.
w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych,
- 6) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz
zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 Nr 123 poz. 776).
- 7) ustawa o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.).
- 8) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r.
w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy pedagogicznej w publicznych
przedszkolach, szkołach i placówkach Dz. U. z 2003 Nr 11. poz 114,
- 9) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r.
w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych,
w tym publicznych poradni specjalistycznych.
- 10) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2006- 2015.

3. Realizacja programu.

Cel strategiczny:

**TWORZENIE SPOŁECZNYCH, KULTUROWYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW DLA
PODNIESIENIA JAKOŚCI ŻYCIA DZIECKA I RODZINY.**

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rozwoju rodziny.
2. Badanie i zapobieganie dezintegracji i dysfunkcyjności rodziny – rozwój działań profilaktycznych.
3. Doskonalenie i poszerzenie form wczesnego środowiskowego wsparcia rodziny.
4. Pomoc i terapia dziecka i jego rodziny oraz rodziny w kryzysie.
5. Podjęcie działań zapobiegających i resocjalizacyjnych z dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym i niedostosowaną.
6. Wspieranie rodzin w wychowaniu i opiece nad osobą niepełnosprawną.

Adresaci programu:

- Rodziny niewydolne wychowawczo,
- Rodziny dotknięte przemocą,
- Rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- Rodziny zastępcze,
- Rodziny biologiczne,

Realizatorzy programu:

1. Urząd Miasta, w tym wydziały:
  - Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
  - Wydział Edukacji,
  - Wydział Kultury Sportu i Promocji Miasta.

2. Jednostki organizacyjne Miasta:
  - Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
  - Gliwicki Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,
  - Domy Dziecka,
  - Szkoły i przedszkola,
  - Świetlice socjoterapeutyczne.
3. Rada Miejska i przedstawiciele środowisk politycznych, społecznych i gospodarczych.

Partnerzy:

- Administracja samorządowa.
- Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- Szkoły.
- Sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni.
- Policja, Straż Miejska.
- Organizacje pozarządowe.
- Służba zdrowia.
- Parafie.
- Wolontariusze.
- Sponsorzy.
- Lokalne media.

Źródła finansowania: środki na realizację programu,

- budżet miasta,
- budżet państwa,
- państwowe fundusze celowe,
- fundusze unijne,
- budżety organizacji pozarządowych,
- inne (np. darowizny).

Termin realizacji programu:

Lata 2008 - 2013

4. SPOSÓB REALIZACJI CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH:

I. WSPIERANIE ROZWOJU RODZINY.

1. Cel operacyjny: Umocnianie więzi rodziny, w tym rodziny wielopokoleniowej.

Przedsięwzięcia:

1. Tworzenie projektów służących wzmocnieniu więzi rodzinnych.
2. Promowanie prawidłowego wzorca rodziny.
3. Podejmowanie działań na rzecz przywracania tradycji rodzinnych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba projektów adresowanych do rodzin (↑)*
- Liczba osób uczestniczących w organizowanych projektach (↑)

2. Cel operacyjny: Poprawa bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

Przedsięwzięcia:

1. Monitorowanie placów zabaw, skwerów, parków oraz innych miejsc publicznych.

2. Tworzenie bezpiecznych otwartych miejsc wypoczynku i rekreacji.
3. Asystowanie dzieciom w trakcie przejścia przez jezdnię oraz zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w szkołach.
4. Programy profilaktyczne, w tym szkolenia dla dzieci i młodzieży.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba realizowanych programów (w tym profilaktycznych) nakierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa (↑)
- Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach nakierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa (↑)
- Liczba placówek zapewniających bezpieczne przejście dzieci przez jezdnię (↑)
- Liczba interwencji policji i straży miejskiej (↓)*

3. Cel operacyjny: Pomoc socjalna rodzinom potrzebującym wsparcia.

Przedsięwzięcia:

1. Dożywianie dzieci i młodzieży – w szkołach, świetlicach.
2. Dopuszczenie dzieci i rodzin w niezbędne środki materialne /np. pomoce szkolne, obuwie, odzież, opał, bilety komunikacji miejskiej/
3. Zwiększanie dostępności pomocy socjalnej w miejscu zamieszkania / np. banki żywności, komisje.
4. Prowadzenie systemowej pracy socjalnej z rodziną wieloprotblemową, wspartej poradnictwem specjalistycznym.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba różnorodnych form pomocy dziecku oraz rodzinie (↑)
- Dostęp do różnorodnych usług pomocowych kierowanych do rodzin, mierzony odpowiednią liczbą personelu i placówek (↑)
- Liczba rodzin objętych pracą socjalną (↑)

4. Cel operacyjny: Prowadzenie działań w zakresie polityki prenatalnej.

Przedsięwzięcia:

1. Realizacja programów leczenia bezpłodności.
2. Realizacja programów na rzecz prokreacji i świadomego rodzicielstwa.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba realizowanych programów (↑)
- Liczba osób objętych programami (↑)
- Liczba urodzeń (↑)

5. Cel operacyjny: Rozwój budownictwa komunalnego i społecznego.

Przedsięwzięcia:

1. Wspieranie programów budownictwa.
2. Koordynowanie działań na rzecz pozyskania lokali do remontu i zaadaptowanych na mieszkania.
3. Tworzenie bazy lokalowej.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba nowych domów i mieszkań oddanych do użytku (↑)
- Liczba lokali zaadaptowanych na mieszkania (↑)

6. Cel operacyjny: Wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcia:

1. Tworzenie i realizacja programów wspierających wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży skierowanych do uczniów.
2. Tworzenie i realizacja programów wspierających wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży skierowanych do osób pracujących z nimi.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba programów (↑)
- Liczba osób objętych programami (↑)

II. BADANIE I ZAPOBIEGANIE DEZINTEGRACJI I DYSFUNKCJONALNOŚCI RODZINY.

1. Cel operacyjny: Rozpoznanie i monitorowanie rozmiaru zjawisk dezintegracji dysfunkcyjności rodziny.

Przedsięwzięcia:

1. Przeprowadzenie badań diagnostycznych.
2. Okresowe aktualizowanie danych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba przeprowadzonych badań dotyczących dezintegracji i dysfunkcyjności rodziny (↑)
- Aktualność wyników badań dotyczących dezintegracji i dysfunkcyjności rodziny (↑)

2. Cel operacyjny: Propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i ich rodziców oraz nauczycieli.

Przedsięwzięcia:

1. Tworzenie i realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych i prozdrowotnych /dot. np. FAS (alkoholowy zespół płodowy), bulimii, anoreksji, bezpieczeństwa na dyskotekach itp./
2. Szkolenia osób realizujących programy prozdrowotne (m.in. liderów młodzieżowych).
3. Prowadzenie akcji medialnych wspierających realizację programów prozdrowotnych.
4. Organizowanie festynów, imprez masowych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba programów prozdrowotnych i ich uczestników (↑)
- Liczba prowadzonych akcji medialnych i imprez masowych (↑)
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach (↑)
- Wskaźnik zachorowalności

3. Cel operacyjny: Organizacja czasu wolnego.

Przedsięwzięcia:

1. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne prowadzone dla dzieci: zaburzonych, zdolnych, pozostałych (m. in. w świetlicach, klubach osiedlowych, sportowych i parafialnych).

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba form spędzania czasu wolnego (↑)
- Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (↑)

4. Cel operacyjny: Organizowanie imprez okolicznościowych i festynów.

Przedsięwzięcia:

1. Prowadzenie akcji–wypoczynek /np. kolonie dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych, półkolonie, lato w mieście, wakacje dla niepełnosprawnych/.
2. Wspieranie rozwoju i upowszechnienia bazy sportowo - rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba osób uczestniczących w imprezach okolicznościowych i festynach (↑)
- Liczba nowo oddanych obiektów sportowo–rekreacyjnych (↑)
- Liczba dzieci uczestniczących w różnych formach wypoczynku (↑)

III. DOSKONALENIE I POSZERZENIE FORM WCZESNEGO ŚRODOWISKOWEGO WSPARCIA RODZINY.

1. Cel operacyjny: Integracja działań instytucji funkcjonujących w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

Przedsięwzięcia:

1. Utworzenie zespołów interdyscyplinarnych z koordynatorem.
2. Upowszechnienie informacji o formach pomocy i instytucjach pomagających dziecku i rodzinie.
3. Szkolenia w zakresie niesienia pomocy dziecku i rodzinie.
4. Objęcie monitoringiem i wszechstronną pomocą dzieci w wieku 0-3.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba utworzonych zespołów (↑)
- Liczba podmiotów współpracujących w ramach zespołów (↑)
- Liczba podejmowanych przez zespoły interwencji (↑)
- Liczba podjętych działań informacyjnych dotyczących proponowanych form pomocy (↑)
- Liczba szkoleń z zakresu pomocy dziecku i rodzinie (↑)
- Liczba uczestników szkoleń (↑)
- Liczba programów obejmujących monitoringiem i wszechstronną pomocą dzieci w wieku 0-3 (↑)
- Liczba dzieci objętych monitoringiem i wszechstronną pomocą dzieci w wieku 0-3 (↑)

2. Cel operacyjny: Rozwój poradnictwa rodzinnego.

Przedsięwzięcia:

1. Zwiększenie dostępności usług psychologiczno-pedagogicznych do realnych potrzeb miasta /poprzez np. utworzenie filii istniejącej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz nowej Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej/
2. Tworzenie poradni specjalistycznych dla dzieci i rodzin /psychiatrycznych, psychologicznych, poradni życia rodzinnego itp./.
3. Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych, doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców.
4. Wczesne monitorowanie problemów rozwojowych dzieci w drodze badań przesiewowych w wieku 0-4 r. ż.
5. Propagowanie różnych form rodzinnej opieki zastępczej.
6. Wdrażanie programów wspierających i aktywizujących usamodzielnianie się wychowanków, z placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i rodzin zastępczych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Diagnoza /dokument/ potrzeb w zakresie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w Gliwicach
- Liczba przeprowadzonych badań w skali roku (↑)
- Czas oczekiwania na przeprowadzenie badań diagnostycznych i pomocy postdiagnostycznej (↓)
- Utworzenie filii PPP (↑)

- Liczba nowo powstałych poradni specjalistycznych (↑)
- Liczba realizowanych programów profilaktycznych (↑)
- Liczba uczestników programów profilaktycznych (↑)
- Liczba dzieci w wieku 0-4 objętych badaniami przesiewowymi (↑)
- Liczba podjętych akcji informacyjnych dotyczących form opieki zastępczej (↑)
- Liczba dzieci objętych różnymi formami rodzinnej opieki zastępczej (↑)
- Liczba nowych rodzin zastępczych i adopcyjnych (↑)
- Liczba programów wspierających i aktywizujących usamodzielnianie się wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i rodzin zastępczych i liczba ich uczestników (↑)

3. Cel operacyjny: Wspieranie inicjatyw niosących pomoc osobom starszym i integrujących je ze społeczeństwem.

Przedsięwzięcia:

1. Uruchamianie klubów seniora (np. parafialne i osiedlowe).
2. Organizowanie, szkolenie i praca wolontariatu na rzecz osób starszych.
3. Tworzenie dziennych domów pobytu i mieszkań chronionych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba placówek niosących pomoc osobom starszym (↑)
- Liczba osób starszych korzystających z tych form pomocy (↑)
- Liczba wolontariuszy wspomagających osoby starsze (↑)

4. Cel operacyjny: Wspieranie osób wychowujących dzieci.

Przedsięwzięcia:

1. Wsparcie socjalno-bytowe i prawne osób samotnie wychowujących dzieci.
2. Dostosowanie ilości miejsc i godzin pracy w publicznych i niepublicznych żłobkach i przedszkolach oraz szkołach do realnych potrzeb w mieście.
3. Tworzenie innowacyjnych form doraźnej opieki nad dzieckiem /np. pogotowie przedszkolne/.
4. Sprzedaż mieszkań po preferencyjnych cenach dla rodzin wielodzietnych.
5. Stosowanie preferencyjnych warunków (np. finansowych) za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu w stosunku do rodzin wielodzietnych i samotnie wychowujących dzieci.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba programów kierowanych do osób samotnie wychowujących dzieci i liczba ich uczestników (↑)
- Liczba placówek prowadzących poszerzoną ofertę usług opieki nad dzieckiem w dodatkowych godzinach i dniach wolnych od pracy oraz liczba dzieci korzystających z tej oferty (↑)
- Liczba dzieci oczekujących na miejsce w przedszkolu lub żłobku (↓)
- Liczba mieszkań oferowanych po preferencyjnych cenach (↑)
- Liczba dzieci przebywających w żłobku lub przedszkolu na preferencyjnych warunkach (↑)

IV. POMOC I TERAPIA DZIECKA I JEGO RODZINY ORAZ RODZINY W KRYZYSIE.

1. Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności do placówek interwencji oraz placówek terapii rodzinnej dla dzieci i ich rodzin (np. Centrum Terapii Rodziny)

Przedsięwzięcia:

1. Tworzenie placówek interwencji.
2. Tworzenie placówek terapii rodzinnej.
3. Przeprowadzanie szkoleń dla osób zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba nowo otwartych placówek interwencji oraz placówek terapii rodzinnej dla dzieci i ich rodzin (↑)
- Liczba osób korzystających z usług placówek interwencji oraz placówek terapii rodzinnej dla dzieci i ich rodzin (↑)
- Liczba szkoleń dla osób zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie (↑)
- Liczba osób korzystających ze szkoleń (↑)

2. Cel operacyjny: Wspieranie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej.**Przedsięwzięcia:**

1. Utworzenie tymczasowych lokali mieszkalnych przeznaczonych dla sprawców przemocy domowej, uczestniczących w terapii.
2. Realizacja programów dla ofiar i sprawców przemocy.
3. Wspieranie działań służących podnoszeniu świadomości społeczeństwa.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba nowo utworzonych tymczasowych lokali mieszkalnych przeznaczonych dla sprawców przemocy domowej, uczestniczących w terapii (↑)
- Liczba osób korzystających z tymczasowych lokali mieszkalnych przeznaczonych dla sprawców przemocy domowej, uczestniczących w terapii (↓)
- Liczba programów (↑)
- Liczba osób uczestniczących w programach (↑)
- Liczba podjętych działań podnoszących świadomość społeczeństwa (↑)

3. Cel operacyjny: Rozszerzenie ofert w zakresie świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego.**Przedsięwzięcia:**

1. Uruchamianie nowych świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego.
2. Pozyskiwanie i szkolenie kadr do pracy w świetlicach i placówkach wsparcia dziennego.
3. Wspieranie programów ukierunkowanych na pracę z rodziną dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba nowo powstałych świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego (↑)
- Liczba osób objętych działalnością świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego (↑)
- Liczba podmiotów tworzących świetlice socjoterapeutyczne oraz placówki wsparcia dziennego (↑)
- Wysokość środków z budżetu miasta przekazywanych na działalność świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego (↑)
- Liczba szkoleń dla osób pracujących w świetlicach socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego (↑)
- Liczba osób pracujących w świetlicach socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego (↑)
- Liczba programów pracy z rodziną dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego (↑)
- Liczba osób objętych programem pracy z rodziną dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego (↑)

V. PODJĘCIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I RESOCJALIZACYJNYCH Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ ZAGROŻONĄ NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM I NIEDOSTOSOWANA.

1. Cel operacyjny: Poszerzenie ofert dotyczących profilaktyki i resocjalizacji dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanych.

Przedsięwzięcia:

1. Realizacja programów dla dzieci, młodzieży i rodziców (np. „dzieci ulicy”).
2. Organizowanie i prowadzenie programów i szkoleń dla osób zajmujących się dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym i niedostosowaną.
3. Pozyskiwanie nowych kadr do pracy.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba programów adresowanych do młodzieży niedostosowanej, zagrożonej niedostosowaniem społecznym i ich rodziców (↑)
- Liczba osób objętych programami adresowanymi do młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i ich rodziców (↑)
- Liczba szkoleń dla osób zajmujących się dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym (↑)
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla osób zajmujących się dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym (↑)
- Liczba nowo zatrudnionych osób (↑)

2. Cel operacyjny: Zapewnienie dzieciom i młodzieży niedostosowanej i zagrożonej niedostosowaniem miejsc w odpowiednich placówkach interwencyjnych.

Przedsięwzięcia:

1. Utworzenie placówek interwencyjnych dla dzieci i młodzieży niedostosowanej i zagrożonej niedostosowaniem.
2. Wspieranie programów ukierunkowanych na pracę z rodziną dziecka umieszczonego w placówce interwencyjnej.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba placówek interwencyjnych dla dzieci i młodzieży (↑)
- Liczba miejsc w placówkach interwencyjnych dla dzieci i młodzieży (↑)
- Liczba dzieci oczekujących na miejsce w placówkach interwencyjnych dla dzieci i młodzieży (↓)
- Liczba dzieci i młodzieży umieszczonych interwencyjnie w placówkach (↓)
- Liczba programów ukierunkowanych na pracę z rodziną dziecka umieszczonego w placówce interwencyjnej (↑)
- Liczba osób objętych programem ukierunkowanym na pracę z rodziną dziecka umieszczonego w placówce interwencyjnej (↑)

VI. WSPIERANIE RODZIN W WYCHOWANIU I OPIECE NAD OSOBĄ NIEPEŁNOSPRAWNĄ.

1. Cel operacyjny: Wspieranie rozwoju ogólnego i wyrównywanie szans edukacyjnych.

Przedsięwzięcia:

1. Tworzenie i realizacja programów wspierających wszechstronny rozwój i wyrównywanie szans edukacyjnych.
2. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, (terapeutów), asystentów i wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba programów wspierających wszechstronny rozwój i wyrównywanie szans edukacyjnych (↑)
- Liczba osób korzystających z tych programów (↑)
- Liczba szkoleń dla nauczycieli, (terapeutów), asystentów i wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba osób korzystających ze szkoleń dla osób pracujących z niepełnosprawnymi (↑)

2. Cel operacyjny: Wyrównywanie szans na rynku pracy - wspieranie aktywizacji zawodowej.**Przedsięwzięcia:**

1. Prowadzenie ewidencji osób niepełnosprawnych.
2. Organizowanie szkoleń dla osób współpracujących z osobami niepełnosprawnymi.
3. Organizowanie szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych i pracodawców.
4. Przeprowadzanie akcji promujących aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

Mierniki realizacji m.in.:

- Aktualna liczba osób objętych ewidencją (↑)
- Aktualna liczba osób zatrudnionych (↑)
- Aktualna liczba pracodawców oferujących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych (↑)
- Liczba szkoleń dla osób współpracujących z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla osób współpracujących z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych i pracodawców (↑)
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla osób niepełnosprawnych i pracodawców (↑)
- Liczba akcji promujących aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych (↑)

3. Cel operacyjny: Usuwanie barier komunikacyjnych (i architektonicznych).**Przedsięwzięcia:**

1. Zdiagnozowanie posiadanych zasobów i potrzeb w zakresie usuwania barier komunikacyjnych (i architektonicznych).
2. Dostosowanie transportu osób niepełnosprawnych do realnych potrzeb.
3. Dostosowanie infrastruktury miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Tworzenie i realizacja programów umożliwiających i (ułatwiających) integrację ze społeczeństwem.

Mierniki realizacji m.in.:

- Aktualna diagnoza posiadanych zasobów i potrzeb (↑)
- Liczba nowo zakupionych środków komunikacji miejskiej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (↑)
- Liczba obiektów infrastruktury miejskiej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (↑)
- Liczba programów umożliwiających integrację ze środowiskiem (↑)
- Liczba osób objętych programami umożliwiającymi integrację ze środowiskiem (↑)
- Wysokość środków przeznaczonych na usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych (↑)

4. Cel operacyjny: Rozwój sieci placówek specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych.

Przedsięwzięcia:

1. Prowadzenie punktu zapewniającego kompleksową informację (m.in. prawną, rehabilitacyjną, terapeutyczną itp.) dla osób niepełnosprawnych.
2. Prowadzenie poradni psychologicznej dla osób niepełnosprawnych (oraz ich rodzin).
3. Prowadzenie poradni życia rodzinnego.
4. Prowadzenie programów typu „szkoła dla rodziców” przekazujących wiedzę psychologiczno-pedagogiczną i terapeutyczną dla rodzin osób niepełnosprawnych zarówno w formie wykładów jak i warsztatów.
5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pomocy asystenta.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba osób korzystających z usług punktu (↑)
- Liczba osób objętych pomocą poradni psychologicznej (↑)
- Liczba osób objętych pomocą poradni życia rodzinnego (↑)
- Liczba asystentów osób niepełnosprawnych (↑)

5. Cel operacyjny: organizacja czasu wolnego dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi.

Przedsięwzięcia:

1. Organizacja wypoczynku dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi.
2. Organizacja przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i innych dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi.
3. wzbogacanie programu ogólnodostępnych przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i innych w taki sposób, by umożliwić lub ułatwić uczestniczenie w nich rodzinom z osobami niepełnosprawnymi -> chodzi o to, by nie zamykać tych rodzin tylko we własnym środowisku, ale je integrować.

Mierniki realizacji m.in.:

- Liczba zorganizowanych form wypoczynku dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba osób uczestniczących w różnych formach wypoczynku organizowanych dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba przedsięwzięć organizowanych dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi (↑)
- Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach organizowanych dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi (↑)

(↑) * wskaźnik rosnący,

(↓) * wskaźnik malejący.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Wzmocnienie więzi rodzinnych i poczucia wzajemnej odpowiedzialności za jej poszczególnych członków.
2. Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do placówek opieki całkowitej poprzez rozwój prorodzinnych form opieki.
3. Budowanie prawidłowych wzorców rodziny.
4. Zwiększenie liczby dzieci i rodzin objętych wsparciem środowiskowym.
5. Ogólnodostępność i różnorodność form pomocy i wsparcia rodziny w środowisku.
6. Dostosowanie oferty działań pomocowych do faktycznych potrzeb środowiska lokalnego.
7. Wzrost efektywności działań pomocowych skierowanych do rodzin poprzez ich integrację i skoordynowanie.
8. Spadek przestępczości wśród dzieci i młodzieży.

Niniejszy dokument został przygotowany jako rozwinięcie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice” w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną oraz promowania zdrowego modelu rodziny.

Miejski program polityki prorodzinnej powinien mieć charakter systemowy, długofalowy, kompleksowy uwzględniający faktyczne potrzeby członków społeczności lokalnej. Założenia programu są efektem konsultacji pracowników Urzędu Miejskiego z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

W pracach nad Programem udział wzięli :

Zespół zadaniowy:

1. Ewa Golbik	Wydział Zdrowia UM
2. Małgorzata Harasymowicz	Dom Dziecka nr 2
3. Mariola Zalewska	Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Mariola Galanek-Nowak	Gliwicki Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
5. Renata Herman	Gliwicki Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
6. Piotr Rygalski	Komenda Miejska Policji
7. Artur Kulig	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
8. Aleksandra Adamska	Straż Miejska
9. Michał Jaśniok	Rada Miejska
10. Krystyna Sowa	Rada Miejska
11. Monika Bukowińska	Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych
12. Laura Pluta	Wydział Edukacji UM
13. Artur Harasymowicz	Wydział Edukacji UM
14. Elżbieta Jakucewicz-Kowaluk	Ośrodek Pomocy Społecznej
15. Katarzyna Wosik	Komenda Miejska Policji

Przygotowanie projektu „Miejskiego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie” odbyło się w formie warsztatów organizowanych na terenie Urzędu Miasta Gliwice.

Odbyło się 9 spotkań warsztatowych:

1. spotkanie robocze - 14.08.2007 r.
2. spotkanie robocze - 20.08.2007 r.
3. spotkanie robocze - 21.08.2007 r. w godzinach popołudniowych
4. spotkanie robocze - 21.08.2007 r. w godzinach popołudniowych spotkanie ogólne
5. spotkanie robocze - 22.08.2007 r.
6. spotkanie robocze - 27.08.2007 r.
7. spotkanie robocze - 28.08.2007 r.
8. spotkanie robocze - 29.08.2007 r.
9. spotkanie robocze - 30.08.2007 r.